

นวนิยายไทย

ก่าแพงเงินตรา • ชวงส์ ฉายะจินดา

พิมพ์ครั้งที่ ๑-๒ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, พ.ศ. ๒๕๑๐, พ.ศ. ๒๕๑๒

พิมพ์ครั้งที่ ๓ : สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น, พ.ศ. ๒๕๑๗

พิมพ์ครั้งที่ ๔-๕ : สำนักพิมพ์โชคชัยเทเวศร์, พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๓๗

พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ : สำนักพิมพ์เพื่อนดี, มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ภาพปก-ออกแบบ : ฟารุค สมัครไทย

ราคา : ๓๒๕ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ชวงส์ ฉายะจินดา.

ก่าแพงเงินตรา.-กรุงเทพฯ : อักษรโสภณ, ๒๕๖๑.

๕๕๑ หน้า.

๑. นวนิยายไทย. I. ชื่อเรื่อง.

๘๕๕.๕๑๓

ISBN 978-974-253-656-5

เจ้าของ

ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์

ผู้จัดการสำนักพิมพ์

บรรณาธิการสำนักพิมพ์

กองบรรณาธิการ

คอมพิวเตอร์ - ศิลปกรรม

พิมพ์และจัดจำหน่าย

บริษัทอักษรโสภณ จำกัด

สันติ ส่งเสริมสวัสดิ์

สุดารัตน์ ส่งเสริมสวัสดิ์

วิญชน์ ศิริธรรมวุฒิกุล

ยศวดี เป็นประเสริฐ

สมยงค์ กงใจ สุทธิธรรมา เสตรา

สำนักพิมพ์เพื่อนดี ในเครือบริษัทอักษรโสภณ จำกัด

เลขที่ ๕๘ ซอยนภาศัพท์ (แยก ๕) ถนนสุขุมวิท ๓๖

แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๘-๕๘๕๗, ๐-๒๒๕๘-๕๘๖๑-๒

โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๕๑๓๐

www.puendee.com

www.facebook.com/puendee

www.sakulthaionline.com

คำนำ

สำนักพิมพ์เพื่อนดี

‘กำแพงเงินตรา’ เป็นประหนึ่งกำแพงสูงใหญ่ที่กีดกันขวางคนไว้ด้วยฐานะ ทำให้ไม่อาจเอื้อมถึงกันได้ เพราะทั้งหนาทึบ และแข็งแกร่งยิ่งกว่าอิฐปูนหรือวัสดุใดๆ เป็นปราการที่ทรงอำนาจ แผ่กว้างอย่างจะขีดเส้นล้อมรอบบุคคลไว้ไม่ให้ปะปนกับผู้ที่ด้อยกว่าตน

หากแต่ว่าแม้ทรงอิทธิพลขนาดนั้น ก็ใช่จะถูกทำลายลงมิได้ เพราะอย่างน้อยก็ความรักประการหนึ่ง ที่มีพลังพอจะเจาะทะลุกำแพงเงินตรานี้เข้าไปอย่างไม่ยำเกรง เพื่อจะประกาศว่า ความรักกับเงินตรา หากควรมีกำแพงใดขวางกั้นไว้ไม่!

จากใจผู้เขียน

ชวงค์ ฉายะจินดา

แต่ไหนแต่ไรมา ตั้งแต่ดิฉันเติบโตพอจะรู้จักคิดพิจารณาสังคมที่อยู่แวดล้อมตัวเอง ดิฉันมักจะแปลกใจอยู่เสมอว่า สังคมที่ในปัจจุบันอาจเรียกได้ว่าเป็นสังคมสมัยใหม่ มีวิวัฒนาการต่างๆ ที่เจริญก้าวหน้าอย่างน่าตื่นตาตื่นใจ แต่เหตุใดคนส่วนใหญ่ในสังคมสมัยใหม่นี้จึงกลับยึดติดอยู่ด้วยค่านิยมแบบเดิมๆ คือแบบที่แบ่งกลุ่มคนอยู่เป็นสองพวก คือคนรวยกับคนจน แทนที่จะแบ่งเป็นคนดีกับคนชั่ว

ตอนนั้นดิฉันเคยนึกเสียดายที่มีโอกาสแค่คิด แต่ไม่มีโอกาสระบายความคิดของตนเองออกมาให้โลกรู้ แต่ตอนนี้โอกาสเปิดให้ดิฉันแล้ว ในฐานะนักเขียนนวนิยาย ดิฉันไม่รังรอที่จะแทรกสอดแนวคิดของตัวเองไว้ในนวนิยายแต่ละเรื่อง ด้วยหัวใจที่ปิติยิ่ง!

นครเมลเบิร์น

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

กำแพงเงินตรา

ชวงศ์ ฉายะจินดา

สายลมเย็นชื่นฉ่ำระลอกแรกของเหมันตฤดูโชยพลั่วมาแล้ว น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยากำลังเปี่ยมฝั่ง ไสแจ้วจิตสนิทไม่แพ้น้ำฝน สายน้ำนี้เอ่อล้นไหลระเรื่อเข้าไปตามห้วยเล็กคลองน้อยทั่วทุกระแหง ตามริมฝั่งคลองที่คดเคี้ยวเข้าไป ระหว่างเรือกสวนอันครึ้มจะแลเห็นต้นลำพูและมะกอกน้ำขึ้นอยู่ทั่วไป สลับกับดงโสนที่ชอนโคนไว้ในผิวน้ำที่ปริ่มตลิ่งผลิดอกน้อยๆ เป็นข้อสีเหลืองจัดพราวเต็มต้น กอใผ่ใหญ่ขึ้นอยู่ริมน้ำเสียดสีกิ่งใบเกี้ยวกราว ยามสายลมแรงพัดผ่าน เสียงเครื่องยนต์ตึกๆ ของเรือหางยาวที่แล่นผ่านลำคลองเพื่อเข้าไปรับส่งผู้โดยสาร ทำให้นกตัวเล็กๆ ที่จับอยู่ที่พุ่มไม้ใกล้ฝั่งโผบินหนีไปไกลๆ

“อีกไกลไหม น้องชาย กว่าจะถึงสวนน้ำจันทร์” เสียงห้าวๆ ดังมาจากชายหนุ่มอายุประมาณยี่สิบเศษ ผู้นั่งอยู่ที่หัวเรือหางยาว หันมาร้องถามเด็กหนุ่มคนขับเรือ

“ไม่ไกลหรอก พี่ชาย” เจ้าหนุ่มน้อยตอบพลางอมยิ้มอย่างหน้าทะเล็น ‘เดาะเรียกภู่น้องชายภูเกาะจะเรียกพี่มั่ง ดูซิจะว่าไง’

แต่ผู้โดยสารหนุ่มซึ่งนั่งมาคนเดียวในลำเรือหาได้แสดงกิริยารังเกียจรังอนแต่อย่างใดไม่ ท่าจะหวังประจบประแจงพ่อคนขับเรือหนุ่มน้อยร่างผอมกริ่งตัวดำเกรียม เพราะถูกแดดเผาอยู่ทั้งวัน ใช้ช่วยขนสัมภาระกองใหญ่ของเขาที่กองอยู่กลางลำขึ้นฝั่งให้ด้วยกระมัง

เหลือบมองสัมภาระกองนั้นอีกครั้ง พलगรำพึงในใจ

‘อะไรมั่งไม่รู้ ท่าจะย้ายบ้านมาวะ เอ๊ะ หนังสืออะไรอยู่ในลังไม้ฉำฉำโน้น เพื่อเป็นหนังสืออ่านเล่นเกาะแจ่ม กูจะได้แวะมาขอยืมไปอ่านมั่ง แต่เอ...ท่ามันจะไม่ใช่หนังสืออ่านเล่นแสะ หนังสือห่อปกเรียบริ้อยพรรคินนั้น น่ากลัวจะเป็นตำรา...’

เหลือบมองหลังผู้โดยสารหนุ่ม ผู้มีอายุแก่กว่าเขาเพียงเล็กน้อยอีกครั้งอย่างทึ่ง

‘ผ่าวะ! หุ่นเที่ยงกะพระเอกหนัง สูง ใหญ่ ดำ แต่ไม่ปัดป้ออย่างผิวเรา’ เหลือบมองแขนแข็งแรงด้วยมัดกล้ามเนื้อคล้ำแต่ไม่ถึงกับเกรียมแห้งเป็นท่อนไม้อย่างผิวของตนแวนหนึ่งอย่างอดริษยามิได้

‘ให้ตายซัก! หน้าตาก็ดีจ้ะ แต่แต่งตัวเซยแหลกเลย ไอ้กุงเกงตัวนั้นท่าจะขโมยพ้อมานุงวะ ไม่ยักลืมตาตุมั่งว่าคนชาวกรุงฯ เขาแต่งตัวยังไงกัน กุงเกงมันต้องคับตัว ของตกไม่ต้องเก็บ มันถึงจะมาร์ต...’

“จะถึงแล้วอะ?” ชายหนุ่มหันมาถามอีกเมื่อเห็นเรือชะลอลง ไม่แล่นตึกๆ จนคลื่นกระแทกบันไดทำน้ำที่ยื่นออกมาในคลองไหลไปตามๆ กันอย่างทีแรก

“ยัง” เด็กหนุ่มหัวเราะยิงฟันเหลืองอ้อย “แต่ฟันคุดนี้มันเข้าเขตสวนกำนันสิงห์ ชีนขับเร็ว แกตะโกนด่าหูกังแน่จ้ะ”

“อ้อ” อีกฝ่ายหันมาฟังอย่างสนใจ “กำนันดุมากอะ?”

“ดุกว่าสิงห์ ยิ่งกว่าหมา!”

คำตอบนั้น ฟังดูน่าหัวเราะสำหรับชายหนุ่มแปลกหน้า ซึ่งการแต่งกายชวนให้น่าคิดว่าคงจะมาจากชนบท แต่เสียงที่พูดไม่แปร่งและชัดถ้อยชัดคำบอกให้รู้ว่ามีพื้นการศึกษาดีพอสมควร

เขาเพียงแต่ยิ้มน้อยๆ อยู่ในหน้า แล้วก็หันกลับไป เรือแล่นเบาๆ ต่อไปอีก พอเลี้ยวคุดน้ำก็เห็นเขื่อนไม้สูงเรียงรายยาวเหยียดไปสุดสายตา ที่สวนตอนนี้มีไม้ผลนานาชนิดปลูกไว้ครึ้มเป็นดง ชมพู่ น้ำดอกไม้ ต้นใหญ่ ทอดกิ่งเอนเรียผิวน้ำยื่นออกมาในคลองเกือบจะคว่ำถึง

“แกคงรวยมากซินะ กำนันนะ”

“อย่าบอกใคร!” อีกฝ่ายตอบหัวนง

“แปลว่าอะไร?”

‘อ้อเว้ย’ เด็กหนุ่มคำรามในใจอย่างปลงอนิจจัง ‘มาจากเมืองไหนก็ไม่รู้วะ ฟังสำนวนคนฝั่งธนฯ ก็ไม่เข้าใจซะแล้ว!’

“แปลว่ารวยมาก บอกใครก็ไม่เชื่อว่ารวยแค่นั้นเพราะงั้นอย่าบอกดีกว่า”
เขาอดุต่าให้ไขความละเอียดล่อ แล้วถามว่า “พี่ชายมาแต่ไหนนะ?”

“เมืองเพชรฯ”

“ก็แค่นี้เอง ทำไมเขยหนักล่ะ?”

“อะไรนะ?” อีกฝ่ายย้อนถาม

แต่เด็กหนุ่มไม่ตอบเพราะรู้ตัวดีว่า ตนหลุดปากตำหนิผู้โดยสารผู้มี
อาวุโสออกไปโดยไม่ได้ตั้งใจ จึงรีบกลบเกลื่อนเสียว่า

“ไอ้โฮ พี่ชายโชคดีเป็นบ้าเลย มาวันแรกก็ได้เห็นลูกสาวลุงกำนัน
นั่นไงพี่สาหร่าย ที่แต่งสีพระจันทร์เจ้าขาเดินออกมาตึนทำนอง เห็นแล้วอย่า
เอาไปนอนฝันล่ะ” ตอนท้ายทำเสียงทำต้ายมๆ เป็นเชิงกระเซ้า เพราะเห็น
อีกฝ่ายหนึ่งถึงกับตะลึงงันไปทีเดียว

หญิงสาวรูปร่างท้วม ผิวขาวเหมือนแดงร่มใบที่กำลังเดินออกมาหยุด
อยู่ที่บันไดทำน้าบ้านกำนัน นุ่งซิ่นไหมยาวกรอมเท้า สีเหลืองพระจันทร์
จริงๆ แต่มีเชิงเป็นลายขวางถึงสีดำ เสื้อแพรแขนยาวสีอ่อนกว่าซิ่นเล็กน้อย
ตัดเข้ารูปแบบเรียบ กลี้งดอกและเอวสงให้เห็นรูปทรงงามจนน่าตะลึงของ
หล่อนชัดเจนนั่น

ผมสีน้ำตาลไหม้เส้นสสวยเกล้าไว้เป็นมวยต่ำๆ เสียบดอกกุหลาบแยม
สีชมพูอ่อนไว้ด้วย แต่ผิวแก้มขาวผ่องอมชมพูเรื่อๆ ของหญิงสาวดูจะชมพู
อ่อนๆ ของกลีบกุหลาบให้ชัดจางลงไปอีกเป็นอันมาก

“เบาเครื่องหน่อยน้องชาย เบาหน่อย...” เสียงพิมพ์ำดังมาจากชายหนุ่ม
ที่หัวเรือ คล้ายกับว่าเขาละเมอออกมาโดยไม่รู้ตัว

เจ้าหนุ่มคนซบยืม ผ่อนเครื่องเรือให้เบาจนเกือบจอดสนิท ซ้ำยัง
เบนหัวไถล์ทำน้าเข้าอีกอย่างรู้ใจ

‘ดูซิ พระเอกเมืองน้ำตาลจะมีทีเด็ดยังไงมั่ง!’

หญิงสาวไม่แสดงความสนใจกับเรือที่เบี่ยงหัวไถล์เข้ามา ดวงตาของ
หล่อนมองลงไปใต้น้ำตึนทำน้า ค้อมหลังนิตหนึ่งมือเกาะเสาศาลาทำน้าเก่าๆ แต่
แข็งแรงนั้น ชะโงกหน้ามองลงไปกลางส่งเสียงหวานใสร้องเรียก

“ผึ้งๆ ขึ้นเถอะ สายแล้ว เตียวไปวัดไม่ทัน”

“ทำไมจะไม่ทัน วัดไม่หนีไปไหนหรอกน่า” เสียงใสแจ้วอีกเสียงหนึ่งตอบมาจากในน้ำตึงดูตสายตาให้มองไปยังเจ้าของเสียงราวกับนัดกัน

ใครนั่น? ตัวอยู่ในน้ำ โผล่แค่หัวขึ้นมา และบนหัวดำๆ นั้นยังมีฟองสบู่ฟืดขาวโพลนเลอะเทอะไปทั้งหน้าทั้งตา จนดูไม่ออกกว่าเค้าหน้านั้นเป็นอย่างไร

ระหว่างที่ได้ตอบ สองมือเล็กๆ ยังคงขยี้ฟองสบู่บนหัวเล่นอย่างทองไม่รู้ร้อน

“นางเงือกในน้ำนั่น ชื่อสายน้ำผึ้ง วันทั้งวันหล่อนจะไม่อยู่ที่ไหนนอกจากในน้ำ” เสียงกระซิบพอได้ยินดังมาจากเจ้าหนุ่มน้อยที่วาดหัวเรือห่างออกไป เพราะเกิดรู้สึกหวั่นๆ ใจว่า ลูกกำนัน ‘คนดูกว่าสิงห์ ยิ่งกว่าหมา’ อาจจะไม่ล่หน้าให้ยมกรรมหมวดเพิ่มของแก่ออกมาในนาที่ใดนาที่หนึ่ง

“อย่าเหลวไหลน่า ผึ้ง วัดไม่หนี แต่พระท่านจะต้องฉันนี่นา”

“ท่านยังไม่หิวหรอกน่า” เสียงในน้ำยังใสแจ้วว่าเรียดังเดิม

“หิวหรือไม่หิว ท่านก็ต้องฉันให้ทันเพล ขึ้นมาเดี๋ยวนี้ละ” เสียงบนฝั่งซึกซุ่น แล้วร่างในชุดสีเหลืองๆ นั้นก็ก้าวลงบันไดมา คว้ามือที่กำลังขยี้สบู่บนหัวนั้นไว้แน่นออกแรงจุด ปากก็ดู

“ขึ้นมา...เร็ว เตียวเอาบ่วงมาคล้องเสียนี้...วาย!”

เสียงอุทานแหลมสูงดังขึ้น เมื่อร่างในเครื่องแต่งกายสวยงามลอยลิ่วตามมือเล็กๆ ลงไปในน้ำเสียงดังตุ้ม!

พ่อหนุ่มน้อยคนขับเรือยนต์นำเรือแล่นลิวออกจากบริเวณนั้นทันที เพราะเห็นผู้ที่นั่งอยู่หัวเรือขยับลุกงยโยียงหยก ทำท่าคล้ายกับจะกระโดดลงไปช่วย ‘นางเอกตกน้ำ’ ดังที่พระเอกทั้งหลายจะพึงทำ

“อ้าวแล้วกันั้นองชาย ผู้หญิงตกน้ำทำไมไม่จอดช่วย?”

เด็กหนุ่มยิงฟันแหว่งอีกครั้ง

“ขึ้นช่วยซี ลูกกำนันแกโผล่ออกมาเห็น คงน่าชม!”

“ทำไม กำนันแกหวงลูกสาวเรอะ?”

“จงอาจหวงไข้อย่างนี้ยังงั้น” อีกฝ่ายตอบพลางยกคิ้ว “ไม่มีใครกล้าแตะ

พี่สาหร่ายร็อก ส่วนแม่ผึ่งนะ ไม่มีใครอยากจะแตะะ!”

“ทำไมล่ะ?”

“หล่อนได้ด่าเปิงไปซี ด่าเก่งเหมือนฟอ ดูเหมือนฟอ ร้ายเหมือนฟอ” เด็กหนุ่มตอบ พลังทำท่าสั่นเสียว “เมื่อกี้ยังงี้ล่ะ พี่สาหร่ายเขามาเรียกให้รีบไปวัดดีจ้ะ แกล้งจุดเขาลงน้ำเสียนี้ เด็กพรรคนี้มันต้องตีให้ลายทั้งตัวถึงจะเซ็ด”

“อ้อ แม่สายน้ำผึ่งยังเด็กอยู่เระอะ?”

“ก็สิบแปดแล้วละ เกิดปีเดียวกะฉัน แต่มันยังฤทธิ์มากเหมือนเมื่อตอนเด็ก ๆ ไม่มีผิด” เด็กหนุ่มทำหน้าที่ระอาและเตือนขึ้นว่า

“ว่าแต่พี่ชายอย่าเผลอไปเรียกหล่อนว่า สายน้ำผึ่งเต็มๆ เข้าล่ะ”

“ทำไม?”

“หล่อนจะอ้วกใส่หน้าให้หะซี”

“ถึงยังงั้นเซียวเระอะ?”

“ฉันเคยโดนเมื่อสมัยเด็กๆ ตอนโตๆ นี้ไม่มีใครได้เจอกัน เขามันคนละชั้นกะเรา”

ดวงตาสีเข้มมีแววผืนของชายหนุ่มมองเหม่อไปยังหลังคากระเบื้อง สีคล้ำ ยอดจั่วแหลมแบบไทยโผล่ขึ้นมาเหนือยอดไม้ช่อครึมเห็นลึบๆ

“น้องชายใช้อะไรวัด ว่าใครอยู่คนละชั้นกับใคร?”

“จะอะไรเสียอีก เก๊าะเงินนะซี” อีกฝ่ายกระแทกเสียง แล้วก็พยักหน้าไปที่ทำน้ำเล็กๆ พื้นไม้ผุพัง ตะไคร้จับเซียว ไม่มีหลังคาที่ยื่นออกมาจากแมกไม้ตรงหน้า

“นั่นไง บ้านป่าจันทร์”

“อ้อ อยู่ติดกับสวนกำนันเสียด้วย” อีกฝ่ายรำพึงดังๆ เมื่อแลเห็นว่าสถานที่อันเป็นที่หมายของตนเพิ่งจะพ้นแนวเขื่อนอันบอกอาณาเขตสวนกำนัน สิ่งที่มาเพียงเล็กน้อย

“ใช่ซี ติดกันเลย รั้วก็มองไม่เห็นชะด้วย” เด็กหนุ่มกระทุ้งยิ้มๆ แวดตาคลายกับคาดหมายอะไรไว้ในใจ

“รั้วอะไรมองไม่เห็น เขาไม่ได้กั้นเอาไว้ล่ะสิ สวนแถวนี้เขาคงใช้ห้องร่อง
กันอาณาเขตแทนรั้ว”

“กั้นซี่ บ้านลุงกำหนดกันรั้วรอบสี่ด้านเว้นแต่รั้วของแกนะ มองด้วย
ตาไม่เห็นเท่านั้นเอง!” เด็กหนุ่มยืนยื่นพลาจวาทหัวเรือเข้าที่ท่า ครั้นทำน้ำ
แฉ่งไปมา ก็บ่นพึม

“ว่า พี่ชายบอกป้าจันทร์ให้แกข่มทำหน้าที่มั่งซี่ เสไอไวยังกับเปล!”

“เออะ แล้วจะบอก” ชายหนุ่มมอมยิ้ม นัยน์ตาเป็นประกายขบขัน
ลุกขึ้นยืนบิดตัวเล็กน้อย

“นั่งเสียเมื่อยกว่าจะถึง...เออ ไม่รู้ว่าป้าจันทร์แกอยู่หรือเปล่า” เขา
รำพึงดังๆ ขณะที่ชะเง้อมองไปที่กระท่อมมุงจากหลังเล็กที่เห็นอยู่ในหมู่ไม้

“พี่ชายโดดขึ้นท่าซี่ ฉันจะส่งของให้” เด็กหนุ่มว่า “บ๊ะ ลังหนังสือนี้
หนักชิบ...เลย”

“ก็มีหนักแต่ลังหนังสือเท่านั้น นอกนั้นเบาๆ เป็นพวกเสื้อผ้า มุ้งหมอน”

“ชนมาทำมัย ยังกักับในกรุงฯ ไม่มีชาย” อีกฝ่ายบ่นพลาจช่วย ก้มลง
หยิบถุงบ้าง ห่อบ้าง ที่อยู่กลางลำเรือขึ้นส่งให้ชายหนุ่มที่ยืนคอยรับอยู่บน
สะพาน

“มีชายนะ มีหรือก แต่มันไม่มีเงินจะซื้อล่ะสิ” ชายหนุ่มตอบตรงๆ

“แล้วมาอยู่ในกรุงฯ ทำมัย ที่นี้ไม่มีเงินอยู่ไม่ได้หรอก”

“อ้อ น้องชายทำจะมีเงิน” อีกฝ่ายปรารภยิ้มๆ นัยน์ตาพราดังเดิม

“มีกะผีอะไร ที่ซื้อมั้นไปเพราะไม่รู้จะไปไหนเท่านั้น” เด็กหนุ่มหน้า
บูด “ที่พูดเมื่อกี้เพราะเห็นพี่ชายมีที่อยู่ดีแล้วทำไมถึงบากหน้ามาอยู่ในกรุงฯ
ตะหาก”

“ถ้าที่อยู่เก่ามันดีจริงๆ ใครจะย้ายล่ะ?”

“อะไร...กระตือป้าจันทร์ยังดีกว่าบ้านเก่าของพี่ชายอีกกระ” เด็กหนุ่ม
พยักหน้าไปทางกระท่อมเก่าๆ โกรโกลโส ที่หลังคาคลุมต่ำเสียดกับจะครอบ
ดินนั้น

“ก็คิดว่าคงจะดีกว่านะซี่ ถึงได้ย้ายมา”

ชายหนุ่มยิ้ม ชี้ไปที่วัตถุชิ้นหนึ่งในถุงผ้ารูปยาวสีมอๆ วางอยู่ต่างหาก ไม่มีอะไรทับ

“ไอนั้นเบาๆ มือหน่อย ระวังจะหัก”

“อะไรนะ พี่?”

“ไวโอลิน รู้จักไหม?”

“อ้อ ทำไมจะไม่รู้จัก” อีกฝ่ายตอบอย่างวางภูมิ แต่แวตาทบอกว่าทั้งเต็มที “พี่ชายเป็นนักดนตรีอะ?”

“ไม่ใช่อาชีพหรอก สมัครเล่น สีเองฟังเอง”

“วันหลังสีให้ฟังมั่งฮั้ ฉินอยู่บ้านปากคลองนี่เอง”

“ตกลง” ชายหนุ่มยิ้ม รับของชิ้นสุดท้ายมาวางลงแล้วก็ควักกระเป๋าหยิบค่าโดยสารออกมาจ่ายให้

“ไม่มีค่าช่วยขนของด้วยอะ พี่ชาย?”

“เถอะน่า วันหลังจะเล่นเพลงเพราะๆ ให้ฟัง”

“ดีดเป็นบ้าเลย ให้ตายซัก!” เด็กหนุ่มพึมพำในคอแต่ก็ยังไม่วายถามว่า “ว่าแต่พี่ชายชื่ออะไร วันหลังฉันจะได้แวะมาคุยด้วย”

“ชื่อยอง”

“คนอะไรชื่อยอง... เรือโยงนะหรือ?”

“ไม่ใช่โยง... ยง เสียงสั้น”

“ยง... นั่นก็เ้าะแปลว่า ยงโยงนะซี?”

“คงใช่มั้ง” ชายหนุ่มผู้เรียกตัวเองว่า ‘ยง’ ยิ้มพราวย้อนถามบ้างว่า “ว่าแต่น้องชายชื่ออะไรล่ะบอกมั่งซี เวลาแวะมาคุยจะได้เรียกถูก”

“ชื่อแจ้”

“อ้อ ที่เขาเอาไปตั้งเป็นชื่อวัดริมแม่น้ำโนนไช้ไหม?”

“คงใช่มั้ง” เด็กหนุ่มเลียนคำตอบพลางหัวเราะแหะๆ “ไปละนะ พี่ง”

“เดี๋ยวก่อนซี แจ้ ขอถามอะไรอีกนิดเถอะน่า”

“อะไรอีกล่ะ”

ยงก้มหน้าลงมาใกล้ ถามเสียงเรียบๆ

“เมื่อกี้ ที่น้องชายพูดว่าบ้านกำนันมีรั้วล้อมแต่มองไม่เห็นนะ หมายถึงความว่ายังไง”

“เออะน่า พี่ยังอยู่ไปนานๆ ก็รู้เองแหละ” เด็กหนุ่มทำอัมภุมิ “คนแถวนี้เขารู้กันทั้งนั้น ไม่มีใครกล้าเข้าไปเฉียดที่สาหร่ายก็เพราะเหตุนี้”

ยงเงยหน้าขึ้น แววตาคุ่นคิด ไม่ตอบว่าอะไร

“ว่าแต่พี่ยังมาอยู่ใกล้ๆ แถวนี้นะ ระวังๆ หัวใจไว้หน่อยหนา เส้นที่สาหร่ายแกเหลือร้ายละ เตี่ยจะว่าแจ้งไม่เตื่อน!”

ชายหนุ่มยิ้มน้อยๆ มีแววผันปรากฏขึ้นอีกครั้งหนึ่งในดวงตาเข้มคมของเขา

‘นายมาเตื่อนสายไปเสียแล้วละ นายแจ้งเอ๊ย!’

๒

เสียงเจี๊วจาัวระคนกับเสียงหมาสองสามตัวที่เลี้ยงไว้ได้ถุ่นบ้าน เหาอะไรเสียงขรมอยู่ที่ทำน้ำ ทำให้กำนันสิงห์ผู้นั่งสูบบุหรี่พ่นควันปุ้ย พลางขมนกเขาในกรงที่แขวนอยู่ตรงชานหน้าหอวางด้านหลังเรือน ซึ่งเป็นที่สำราญของแกหลังเวลาอาหารเช้า ผุดลุกขึ้นยืน ไบหน้าดู ประกอบด้วยหมวดเพิ่มปิดริมฝีปากบนเกือบมิด ชะเง้อมองผ่านชานต่ำลงมาอีกชั้นหนึ่ง ที่แล่นผ่านกลางตัวเรือนรูปยาวสองหลังตรงไปถึงประตูหน้า ซึ่งจะมับันไต่สูงลงสู่พื้นดินเบื้องล่างอีกชั้นหนึ่ง

“เฮ้ย ใครมาส่งเสียงย่ำหมาอยู่ที่ตีนท่าวะ ไ้ไปปลงไปดูเถี” พยักหน้าสั่งชายกลางคนที่เลี้ยงไว้กึ่งญาติกึ่งลูกจ้างทำสวน ที่กำลังให้อาหารนกอยู่ใกล้ๆ ซึ่งฝ่ายที่ถูกสั่งก็รีบวางมือจากงาน ชยับจะผละไปทันที แต่แล้วก็กลับชะงักเมื่อถูกตวาดเสียงลั่น

“เฮ้ย ไ้นี่จนจะเข้าโลงยังทำงานหยาบเป็นขี้แรด ยังไม่ทันคลุมกรงเลยจะเสือกทิ้งไปแล้ว เผื่อแดดส่องนกภูตยูกูจะห้คคอมึง!”

นายไปปลงชะงัก หันกลับมาจับผ้าแดงเย็บเป็นรูปคุ่มโค้งตามรูปหลังคากรงเว้าชายขึ้นเหมือนม่าน ที่เล็กขึ้นไว้เมื่อตอนทำความสะอาดซึ่งกรงกลับลงคลุมไว้ดังเดิม ก่อนจะชยับผ้าขาวม้าที่เอวให้รัดกุมแล้วก็กลนลานลงไปจากเรือนตามคำสั่งของผู้เป็นนาย

หญิงกลางคนคนหนึ่งวัยไล่เลี่ยกับกำนัน ผมยาวที่พับตลบขึ้นสับด้วยหวีสับมีสีขาวแซมบ้างแล้ว ที่ริมฝีปากค่อนข้างหนา มีรอยคราบน้ำหมากแดงคล้ำๆ แต่ฟันขัดไว้ขาวสะอาดดี ทุ่งผ้าลายสีระกำ หม่มผ้าแถบสีนวล เห็นบชายไว้ที่อกด้านซ้าย แทนที่จะตัวตั้งขึ้นคลุมไหล่อย่างสาวๆ เดินนำหน้าหญิงสาวใหญ่สองสามนาง ลำเสียงสำรับกับข้าวและเครื่องไทยทานเป็นถาดๆ ออกมาจากในครัว ซึ่งสร้างต่อเติมออกไปจากหอวางทางด้านหลัง สมัยที่นาง-

พิกุลเมียดังเดิมของกำนันถึงแก่กรรมแล้ว และกำนันเริ่มขยับขยายครอบครัวให้ใหญ่ขึ้นโดยการเลื่อนตำแหน่งลูกจ้างทำสวนสาว ๆ บางคนขึ้นรับตำแหน่ง ‘เมียน้อย’ ของแก เมียน้อยของกำนันสิงห์บางคนก็เลื่อนตำแหน่งขึ้นจากลูกจ้าง ‘ซัดดอก’ คือลูกสาวหรือหลานสาวของลูกหนี้รายใหญ่ๆ ของแก ที่ส่งมาให้ใช้แทนดอกเบี้ยย จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้หญิงทั้งสาวและไม่สวยที่อาศัยขายค่านบ้านของกำนันสิงห์อยู่ทุกวันนี้ ที่จะทำงานในหน้าที่ลูกจ้างเพียงตำแหน่งเดียวนั้น หาไม่ได้เลยสักคน!

เหตุนี้ รูปเรือนฝากระดานสองหลังแฝดของกำนันสิงห์จึงค่อยเปลี่ยนรูปเปลี่ยนร่างไป ด้วยการต่อเติมทีละน้อย จนกลายเป็นเรือนหมู่ใหม่ มีชานเล่นทะเล่ถึงกันได้ทุกหลัง และทุกคนก็อยู่ร่วมกันอย่างญาติแม้จะไม่สมัครสมานสามัคคีกันนักแต่ก็ไม่กล้าก่อการวิวาทให้เป็นที่เปิดเผย เพราะต่ากก็กลัวเกรงกำนัน ‘คนดูยิ่งกว่าชื่อ’ อยู่ด้วยกันทุกคน

หญิงกลางคนซึ่งมีอิให้บริวารวางสำหรับกับข้าวที่ช่วยกันล่าเสียงมานั้นวางลงที่นอกชานกว้างหน้าหอนอนของกำนันซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก พलगเอยขึ้นกับบริวารคนหนึ่งที่อยู่ใกล้ๆ

“ไปดูแม่ห่วยกับแม่ผั่งซี ผาด แต่งตัวเสร็จแล้วยัง สายนักแดดจะร้อน”

“แม่ห่วยแต่งตัวเสร็จแล้วจะ แม่หงา” บริวารอีกคนหนึ่งตอบแทนเมื่อเห็นหญิงที่ถูกเรียกว่า ‘ผาด’ ไม่ทำท่าจะขยับเขยื้อน “เมื่อกี้เห็นลงเรือนไปว่าจะไปตามแม่ผั่ง”

พูดยังไม่ทันขาดคำ ร่างในผ้าถุงสีดำเปียกมะล่อมะแล็ก ผมเฝ้ารุ่งรังยังมีฟองสบู่ขาวฟอดอยู่ มือหนึ่งหิ้วผ้าขนหนูผืนใหญ่ ก็วิ่งกระเเือกะรำขึ้นมาบนเรือน วิ่งฝ่าชานกลางตรงไปยังห้องนอนของกำนัน

“ดู! แม่ผั่ง วิ่งโครมครามขึ้นมาเกือบจะชนสำหรับกับข้าว” เสียงนางบุหงาซึ่งเป็นเมียชั้นอาวุโสที่สุดของกำนันสิงห์รองมาจากนางพิกุลแม่บังเกิดเกล้าของสองศรีพี่น้อง บ่นเบาๆ แล้วชะงักเมื่อเห็นร่างท่วมๆ ในชุดสีเหลืองเปียกปอนพอกันของสาหร่ายวิ่งตามขึ้นมาด้วย มีนายไปไล่เดินหน้าแหงๆ รัง

ท้ายขึ้นมา

“ตายจริง! นั่นแม่หร่ายก็พลอยไปกับน้องด้วยหรอ?”

“ฝั่งมันหลุดหร่ายลงน้ำจะ น้ำหงา จะต้องขอชดมันให้ได้เชียว” สาหร่ายตอบแกมขอบ ทั้งโมโหทั้งเหนื่อยจนพูดแทบไม่ออก

“เฮ้ย อะไรกันวะ วิ่งซ่งๆ ขึ้นมาได้” กำนันตวาดลั่น ครว้าผ้าขาวม้าที่วางอยู่ขึ้นพาดไหล่แล้วก็ก้าวลงมาจากชานยกพื้นที่สำราญของแก ตรงมาที่ลูกสาวใหญ่

สาหร่ายหน้าซีดด้วยความกลัวพ่อ รีบฟ้องเสียงกระเส่า

“ฝั่งแน่ะ พ่อ หร่ายไปเตือนมันให้รับแต่งตัวไปวัดมันกลับหลุดหร่ายลงน้ำ”

“ปะ! เจ้าฝั่งอาละวาดอีกแล้วหรอ เตียวพ่อจะเขี่ยนมันให้หลังลาย” กำนันคำราม “เฮ้ย ไอ้โปล่ ลงไปตัดกึ่งพุระหงให้กุสั๊กสองสามกึ่งเถอะวะ”

“จ๊ะ พ่อกำนัน” นายโปล่ยิ้มจี๊ดๆ อวดฟันดำเหมือนเม็ดน้อยหน่าแล้วก็เดินหงอยๆ ลงเรือนไป

สายตาหลายคู่มองตามหลังนายโปล่ยิ้มๆ อย่างรู้ทันรับประกันได้เลยว่า นายโปล่จะหายตัวไปไม่ยอมกลับมาจนกว่าเรือจะยกขบวนไปวัดแล้วหรือไม่ว่ากันว่ากำนันจะหายโมโห ใครๆ ก็รู้ว่านายโปล่รักและเอ็นดูแม่ฝั่งตัวน้อยแต่ฤทธิ์มากตัวนี้ยิ่งกว่าลูกในไส้ของแกเสียอีก ค่าที่ได้เลี้ยงดูโกลัซิดมาแต่เล็กแต่น้อย นายโปล่คนนี้แหละที่คอยให้ทำเด็กสาวคนนั้นจนหลังและแก่นไม้แพ่เด็กผู้ชายคนหนึ่งทีเดียว

“ไป แม่หร่าย ไปอาบน้ำแต่งตัวเสียใหม่ เร่งไม้เร่งมือเข้าหน่อยนะลูก” กำนันว่ากับลูกสาวคนโต แล้วก็หันไปทางแม่ผาดซึ่งเป็นเมียที่อ่อนอาวุโสที่สุดของแก อายุแก่กว่าสาหร่ายลูกสาวใหญ่ของแกไม่กี่ปี สั่งว่า

“นั่งผาดวิ่งลงไปดูไอ้เหมือนให้มันตรวจเครื่องเรือให้ตีอีกที อย่าให้มันไปลอยลำแห่งตั้งอย่างครวก่อนได้อีกละ ขึ้นสะเพราะอีกละก็ กูจะจับกदन้าให้เข็ด!”

“จ๊ะ ลุงกำนัน” หมึงสาวรับคำอย่างสงบเสงี่ยม แต่ดวงตาดำมันตวัด

ขึ้นมองชายกลางคนผู้เป็นทั้งผิวและนาย มีแววเคื่องแค้นชิงชังแฝงอยู่ ที่จริงก็หน้าเห็นใจอยู่บ้างที่หญิงสาวอายุยังไม่ถึงยี่สิบห้าปีเช่นผาดคนนี้ ต้องตกมาเป็นเมียของกำนันที่แก่คร่าวพอ ซ้ำยังดุดัน เข้มงวด ไม่อ่อนโยนเมตตาตามที่ผิวแก่จะพึงแสดงต่อเมียสาว ดังที่หล่อนเคยเห็นเคยได้ยินมา

ผาดยังคงเรียกกำนันสิ่งหว่า 'ลูกกำนัน' เหมือนอย่างที่เคยถูกพ่อแม่สอนให้เรียกเมื่อสมัยเป็นลูกจ้างตัดดอกแต่แรก แทนที่จะเปลี่ยนเรียก 'พี่กำนัน' อย่างที่เมียคนอื่นๆ ของกำนันเรียกกัน ดูเหมือนว่าหล่อนจะยังมีความหวังว่า วันหนึ่งข้างหน้าจะมีปาฏิหาริย์บางอย่างเกิดขึ้น ทำให้พ่อแม่ของหล่อนทำมาค้าขึ้น สามารถใช้หนี้ที่ค้างอยู่หมดสิ้นไปได้ และเมื่อนั้นแหละหล่อนจะเป็นอิสระ!

* * *

พระภิกษุทั้งวัดฉันเพลเสร็จแล้ว บริวารของกำนันสิงห์กำลังเลื่อนสำหรับของหวานลงจากศาลาใหญ่ พระภิกษุขยับขึ้นนั่งบนอาสน์ เพื่อรับประทานจตุปัจจัยไทยทาน กำนันสิงห์และเมียรุ่นอาวสุสสองสามคน รวมทั้งสำหรับลูกสาวคนใหญ่ขยับเข้าไปที่หน้าอาสน์สงฆ์ เพื่อช่วยประเคนของถวายแต่พระภิกษุไม่น้อยกว่า ๓๐ รูปในวัดนั้น

เด็กสาวร่างสูงโปร่ง ผิวคล้ำแดดแต่มีน้ำนวลด้วยวัยกำลังตัด แต่งกายด้วยชิ้นไหมสีเขียวเข้มปักแมลงทับ เสื้อแขนยาวสีเกสรชมพู ซึ่งนั่งชะเง้อคอมองคนโน้นคนนี้อยู่มุมศาลา เห็นไม่มีใครเอาใจใส่กับตัวก็ค่อยๆ ขยับเลื่อนตัวออกไปทางบันไดศาลา แต่ไม่ถึงอีตใจ เจ้าหล่อนก็ล่องหนไปจากบริเวณนั้น

'เฮ้อ ค่อยหายใจคล่องหน่อย' ราพึงในใจขณะที่เดินสะบัดแข้งสะบัดขาด้วยความเมื่อยขบ ลัดเลาะแนวต้นเข็มสีแดงที่ปลูกล้อมบริเวณศาลาหลังใหญ่ ซึ่งจัดเป็นสถานที่เลี้ยงพระไปทางหลังวัดซึ่งค่อนข้างเงียบ เพราะผู้ที่มาร่วมทำบุญจะชุมนุมกันอยู่แต่แถวโบสถ์ และบริเวณศาลาใหญ่นั้น

โน้นแน่ะ พิกุลต้นใหญ่ผลิดอกสีขาวนวลพราวเต็มต้น ส่งกลิ่นหอมอ่อนๆ ที่ลานซึ่งเป็นดินปนทรายปราบเรียบและกวาดไว้เตียนขึ้น ก็มีดอกไม้เล็กๆ สีนวลบ้างสีน้ำตาลอ่อนบ้าง หล่นเรียวยาว แทบว่าจะหลีกไม่พ้น

ดวงตากกลมดำใหญ่เป็นมันขลับ เหมือนเม็ดลีนี่ เริ่มมีฝาน้ำตาจับ เหมือนทุกครั้งที่หล่อนแลเห็นต้นพิกุล และสิ่งใดก็ตามที่เตือนใจเจ้าหล่อนให้นึกถึงแม่พิกุลผู้อ่อนหวาน สวยบริสุทธิ์เหมือนนางฟ้าในความคิดคำนึงของเด็กสาว แม่พิกุลซึ่งต้องจากลูกน้อยไปเมื่อสายน้ำผึ้งมีอายุเพียงแปดเก้าขวบเท่านั้นเอง

บางครั้ง เด็กสาวนึกเห็นภาพแม่พิกุลของหล่อน หญิงสาวร่างท้วม ผิวฉนวนเหมือนสีกลีบดอกพิกุล ที่นั่งพับเพียบอยู่ข้างหีบอบผ้า บรรจงดัดเทียนอบที่ผ้าหีบ เป่าเทียนดับแล้วก็รีบปิดให้ควันหอมนั้นอบร่ำฝ้านุ่นผ้าห่มที่วางพับซ้อนกันอยู่ในหีบใหญ่ใบนั้น จนซึมซาบเข้าไปในเนื้อผ้า

“แม่อบมันทำไมจะ?” สายน้ำผึ้งมักจะถามแม่บ่อยๆ โดยไม่เบื่อกันที่จะฟังแม่ตอบว่า

“ก็อบให้มันหอมนะซี ฝิ่งเฮีย เกิดเป็นลูกผู้หญิงนะนอกจากจะต้องรักษาเนื้อตัวของเราให้สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็นอกลิ่นโคลแล้ว ยังจะต้องทำตัวให้หอมชื่นใจแก่คนใกล้เคียงอีกด้วย ไม่งั้นคนเขาจะเอาไปนินทาได้ สวยแต่รูป จุบไม่หอม”

“แต่ฝิ่งว่า แม่ไม่ต้องอบผ้าอบเสื้อก็ได้จ๊ะ ตัวแม่หอมอยู่แล้ว หอมเหมือนดอกพิกุลไงจ๊ะ หอมเย็นๆ ดีกว่ากลิ่นเทียนอบเป็นกอง!”

เด็กสาวบรรจงหยิบดอกไม้ฝิ่นน้อยๆ สีฉนวนที่โปรยปรายอยู่บนดินชั้นใต้อุ้งมือ แล้วก็ยกขึ้นดม

‘จริงสิ กลิ่นอ่อนๆ เหมือนกลิ่นเนื้อแม่พิกุลอะไรยังงั้น! แม่ไม่ชอบประน้ำอบไทยจนฟุ้งตลบ เดินอยู่คนละฝั่งคลองยังได้กลิ่น อย่างที่พวกลูกจ้างชอบทำกัน...ผิวเนื้อของแม่นั้นต้องเข้าไปใกล้ถึงจะได้กลิ่นหอมอ่อนๆ ระรวยชื่นใจไม่ฟุ้งจนต้องผละหน้าหานี้ ฝิ่งชอบแนบจมูกเข้าที่โคนแขนนี่มๆ ของแม่ แล้วสูดเอาๆ จนแม่หัวเราะคิก เพราะจิกกะจี้...’

น้ำตาหยดหนึ่ง หยาดลงต้องดอกพิกุลในมือ แล้วอีกหลายๆ หยดก็พรูตามกันลงมาจากดอกไม้ฝิ่นน้อยๆ นั้นเปียกชุ่ม เด็กสาวใช้หลังมืออีกข้างหนึ่งป้ายน้ำตาทิ้ง เดินเบาๆ เลี่ยงดอกพิกุลที่หล่อนอยู่บนลานไปนั่งพิงโคนต้น ปล่อยให้

ใจให้ล่องลอยไปไกล...

เสียงฝีเท้าคนเดินเข้ามาที่ลานพิกุล เด็กสาวยังไม่ขยับเขยื้อน

‘ใครมากี่ข้าง คงไม่ใช่ผู้ร้ายหรือก่น่า ถึงจะเป็นผู้ร้ายมันก็ควรจะฉลาดพอที่จะไม่มาสู้กับเรา!’ หลอนคิดในใจหูเงี่ยฟังเสียงคนสองคนที่เดินคุยจู้จี้กันใกล้เข้ามาทุกที

‘อ้อ คงเป็นหนุ่มสาวหนีพ่อแม่มาจับกันในวัด’ บอกตัวเองอีกครั้งอย่างไม่มีใส่ใจ แต่แล้วหลอนก็เกือบสะดุ้งเมื่อได้ยินเสียงฝ่ายหญิงดังขึ้นในระยะใกล้

‘ໄ໊ พี่บุญ ทุกวันนี้ฉันก็เหมือนตกนรกอยู่แล้ว มิหนำซ้ำ เจอหน้าพี่บุญที่ไร้งถูกต่อว่าทุกที คอยดูนะ คีนนี่ฉันจะโดดน้ำตาย!’ เสียงพ้อแถมสะอื้นนั้นจะเป็นเสียงใครไปไม่ได้ นอกจากเสียงแม่ผาดเมี้ยน้อยคนล่าสุดของกำนันสิงห์พ่อของหลอนนั่นเอง

เด็กสาวเบี่ยงหน้าแอบมองไปข้างหลัง ผู้ชายคนนั้นยังหนุ่ม รุนราวคราวเดียวกับแม่ผาดนั่นเอง รูปร่างสะอาดสะอ้านหน้าตาทีหล่อเหลา เทียบกันไม่ได้เลยกับหน้ากำนันสิงห์พ่อของหลอน เขาแต่งตัวสีน้ำเงินทั้งชุดเหมือนพวกคนเรือที่บริษัทริมแม่น้ำปากโน้น

แขนของเขาโอบร่างหญิงสาว รังให้เข้ามายืนได้ริมพิกุลอีกด้านหนึ่ง ทำให้เด็กสาวตัวแข็ง เบี่ยงหน้ากลับมาทันที ตาจ้องเป็งไปยังแนวต้นชาที่บที่ปลูกไว้เป็นกำแพงกันเขตวัดกับที่สวนของชาวบ้านติดกันนั้น โดยที่เจ้าของสายตาแลไม่เห็นอะไรเลย เพราะมัวแต่ไปแลเห็นภาพแม่เลี้ยงของตัวเองอยู่ในวงแขนของชายหนุ่มแปลกหน้า ทั้งๆ ที่ภาพนั้นอยู่ข้างหลังหลอนแท้ๆ

‘ตาย...นี่ถ้าพ่อมาเห็นเข้าละก็...พี่ผาดเอ๊ย นายด้วยนะพ่อพระอภัย... เอ๊ย...เสียวไส้ชะมัด!’

เสียงพ้อหนุ่มพึมพำปลอบแม่สาวอยู่ข้างหลัง

“จู้ยี้! จู้ยี้! ไม่เอาหน้า ผาด อย่าใจน้อยซี อะอะอะก็จะฆ่าตัวตายเสียเรื่อย ไหนว่ารักพี่เิ่งละ ฆ่าตัวตายเสียแล้วไม่สงสารพี่หรือกระอะ”

“ก็ที่พี่บุญนะ สงสารฉันสักนิดหนึ่งไหมละ เจอหน้าทีไร เสียตีสักันทุกที”

“โถ พี่หึงก็เพราะรักหรือคะ”

“อ้อ...อย่าปากดีหน่อยเลย รักภาษาอะไรถึงพูดให้เราเข้าใจบ่อยๆ”

“ก็เพราะรักนี่แหละ มันถึงอดใจไม่ได้ ถ้าพี่ไม่รักผาดจริงๆ ละก็ พี่จะทนคอยผาดมาจนปานนี้หรือะ เป็นผู้ชายอื่นเขามีสแฟนใหม่ไปนานแล้วละ”

“ก็มาคอยอะไรวุ่นๆ?” แม่สาวทำเสียงสะบัดสะบั้ง “ทำไมไม่มีๆ ไปเสียเร็วๆ นั่งผาดจะได้ผูกคอตายเสียรู้แล้วรู้รอด!”

“โถ ผาดจำ ก็บอกแล้วว่าพี่รักผาดคนเดียว จะเอาตาที่ไหนไปมองผู้หญิงอื่นล่ะ”

เสียงผู้หญิงเจียบไปเป็นครู่ ครั้นแล้วก็มีเสียงกระซิกกระซืออย่างถูกใจดังขึ้นแทน เด็กสาวที่นั่งซ่อนตัวอยู่ซักระสับกระส่าย เกรงคนบนศาลาจะลงมาตาม และพบหนุ่มสาวคู่นั้นเข้า แต่ก็ไม่มีหนทางใดจะเตือนคนทั้งสองได้โดยที่เขาจะไม่เห็นตัวหล่อน จึงได้แต่นั่งตัวแข็งฟังต่อไปอีก

“เมื่อไหร่จะได้เจอกันอีกล่ะจ๊ะ?”

“ถ้าพี่บุญกล้าๆ ละก็ ค็นนี้ยังได้”

“ฮ้า! ค็นนี้เซียวหรือะ?” อีกฝ่ายอุทาน

“ถ้าเร็วไปละก็ ไว้ปีหน้าคอยเจอก็ได้” หญิงสาวสะบัดหางเสียงทันที เสียงฝ่ายผู้ชายหัวเราะหึๆ

“พุทโธพุทถึงเอ๊ย ผาดของพี่ พี่เพียงแต่ตื่นเต้นจะได้พบเร็วทันใจเท่านั้นเอง”

“เขาจะไปรู้หรือะ ก็นึกว่าพี่บุญมีนัดกะสาวที่ไหนวันละซี”

“เถอะน่า ว่ามาเร็วๆ อยากรู้เต็มแก้วว่าค็นนี้จะเจอกันได้ยังไง”

“ค็นนี้ แม่สาหร่ายลูกสาวลูกกำนันชวนไปลอยเรือดูกระทงที่แม่น้ำ พี่บุญอยากเจอกันก็ไปคอยดักที่แถวโรงเลื่อยปากคลองซี ฉันจะบอกแม่สาหร่ายว่าปวดท้องขอขึ้นฝั่ง พี่บุญคอยตามเรือไปให้ตึกก็แล้วกัน จะได้ดักรับเวลาเรือแวะขึ้นท่า”

“แหม วิเศษจริง! เราก็ได้อยู่ด้วยกันนานหน่อยซินะกว่าพวกนั้นจะกลับก็คงเดือนตก”

“นานนักไม่ได้ดอกจะ เสี่ยงมากไป เตียวเกิดมีใครทักขึ้นว่าฉันกลับมาแต่หัวค่ำจนตึกยังไม่ถึงบ้าน ฉันก็โดนลูกกำนันแกล้งตายเท่านั้น”

“อ้าว เราก็แก้ตัวว่า พอกลับถึงบ้านก็เข้านอนไม่ได้เรอะ” ฝ่ายชายแนะ แต่ดูเหมือนแผนการนั้นจะไม่ใช่ที่เห็นด้วยของฝ่ายหญิงนัก เพราะความตูดั้นร้ายกาจของกำนันสิงห์ดูเหมือนจะเป็นที่จับหัวใจของบริวารทุกคน เสียงสองหนุ่มสาวปรึกษากันต่อไปอีกถึงเวลานัด แล้วต่างก็แยกทางกันไป

เด็กสาวผุดลุกขึ้นยืน บิดตัวด้วยความเมื่อยขบอีกครั้ง พอดีกับหญิงวัยสามสิบเศษ เมียอีกคนหนึ่งของกำนันสิงห์เดินมาพบเข้า ก็อุทานขึ้น

“อ้าว นั่นแม่ผัวมาทำอะไรอยู่ตรงนี้ล่ะ?”

เด็กสาวพยักหน้าไปที่ต้นพิกุล

“มาเยี่ยมแม่หน่อย เอ้า นั้นน้ำไม่อย่าเหยียบน้ำตาแม่ซีจ๊ะ” หล่อนเตือนเมื่อนางละไมเดินเหยียบลงไปบนดอกพิกุลที่หล่นอยู่ตามดิน

หญิงผู้มีอาวุโสไม่ฟังเสียง ตรงเข้าคว้ามือลูกเลี้ยงเดินลือๆ กลับไปยังศาลา

“มัวแต่ไอ้เอ๊ยอยู่นั้นแหละ พ่อเขาให้มาเรียกไปกินข้าว”

“แน่ะ แม่ผัวมานั้นแล้ว ไปตามตัวที่ไหนมาละ แม่ละไม” นางบุหงาชะงักข้ามลูกกรงศาลาออกมาถาม

“ที่แถวลานพิกุลหลังวัดแน่ะจ๊ะ พี่หงา” นางละไมตอบด้วยน้ำเสียงแสดงความยำเกรงหญิงผู้มีอาวุโสอยู่ไม่น้อย

คำตอบของนางละไม ทำให้หญิงสาวร่างอวบอืดผิวคล้ำซึ่งนั่งแอบอยู่ริมบันไดเหลียวขวับมามองหน้าลูกสาวคนเล็กของกำนันอย่างตระหนก!

๓

“เฮ้ แม่ผั่งไปอยู่ทำไมแถวนี้คนเดียว?” นางบุหงาทำตาฉุน จ้องหน้าลูกเลี้ยงเขม็งอย่างคาดคั้น

‘เฮ้อ น้าหานี้แะ มาอยู่กับพ่อได้ไม่ถึงสิบปีชักจะติดนิสัยพ่อเสียแล้ว เรื่องไม่น่าสงสัยกลับสงสัย ที่เรื่องน่าสงสัยก็ไม่ยกกะสงสัย!’ เด็กสาวถอนใจตอบยี้มๆ ว่า

“จะไปทำมัย ก็ไปเดินเล่นเหมือนอย่างพี่ผาดนะซี ที่พี่ผาดก็ไปแถวลานพิบูลไม่เห็นมีใครว่ะอะไร จริงไหม พี่ผาด” แก้วกึ่งพูดยั่วเย้า ซ้ำหิ้วตาให้แม่เลี้ยงสาวอย่างรู้นัยกันเสียด้วย

ใบหน้าสีคล้ำคมคายของผาดซีดเผือดปราศจากสีเลือด ดวงตาที่มองหน้าหัวเราะแบนแรงแน่ของลูกเลี้ยงวัยรุ่นเบิกโพลงเหมือนเห็นพญายมมาปรากฏอยู่ต่อหน้า!

“อ้อ ไปกับผาดเรอะ ั้งนี้แล้วไป” หญิงมีอายุพุกหน้าอย่างค่อยคลายใจ “ไปลับหูลับตาผู้ใหญ่ล่ำฟั่งนะ ไม่ดี ตัวมันเป็นสาวแล้ว รู้ตัวไว้เสียมั่ง”

สำหรับนั่งพับเพียบเรียบร้อยอยู่ข้างๆ กำนันสิงห์ซึ่งกำลังคุยอย่างสนุกสนานอยู่กับท่านสมภารตรงกลางศาลาเหลี่ยมมาเห็นน้องสาวก็สะกิดแขนบิดา “ผั่งมาแล้วจ๊ะ พ่อ”

กำนันสิงห์หันมาทางลูกสาวเล็ก กวักมือเรียก

“เร็วเข้า เจ้าผั่ง หายหัวไปไหนมา ท่านสมภารท่านถามถึงเอ็งแะ”

สายน้ำผั่งยิงฟันซี่นิดๆ อวดเกือบหมดปาก คลานหลีกคนโน้นคนนี้อย่างกระฉับกระฉ่งตรงเข้าไปกราบตรงหน้าท่านสมภารที่แก่จนสั้นไปทั้งตัวเงยหน้าขึ้นทักทายเสียงใส

“หลวงปู่สบายดีหรือคะ?”

“เฮอะจ” หลวงปู่หัวเราะชอบใจ “แก้แค้นอย่างหลวงปู่จะเอาความสบาย
ที่ไหนมาเล่าเว้ย หลานเอ๊ย”

“แต่หลวงปู่หัวเราะนี่คะ แสดงว่าหลวงปู่มีความสุข”

ท่านสมภารชราয়ั้งหัวเราะหนักขึ้น

“นั่งหนูนี้ปากมันสำมะคัญ! เออ เห็นมันโกนผมไฟอยู่ไม่กี่วัน ที่ไหนได้
มันโตเป็นสาวแล้วซี เรียนหนังสือหนังสือถึงชั้นไหนแล้ววะ นั่งหนู”

“จบมศ. ๓ ค่ะ เป็นชั้นสูงสุดของโรงเรียน” เด็กสาวตอบยิ้มๆ ทั้งๆ ที่
ผู้ใหญ่หลายคนบนศาลาตั้งใจหายใจคิดว่ากลัวหล่อนจะตอบอย่างที่เคยตอบคำ
ทักทายของพี่ป้าหน้าบางคน ‘ทำไมถามบ่อยนักคะ เจอหน้าที่ไรก็ถามทุกที่
ไว้เจอคราวหน้าถึงจะตอบ!’

หลวงปู่ อายุท่านจะเข้าแปดสิบอยู่อีกไม่กี่ปี ท่านจึงค่อนข้างหลง จำ
อะไรไม่ใคร่ได้ แต่สายน้ำผึ้งรักหลวงปู่ถึงแม้ว่าท่านจะหลงๆ ลืมๆ ถามแล้ว
ถามอีก เด็กสาวก็ไม่เคยนึกเบื้อหน่าย ไม่เคยพูดให้ท่านนึกถึงความแก่ชรา
ของท่านเองเสียด้วยซ้ำ

“ฮือม! เรียนจบแล้วอะ? ตัวแค่นี้เรียนหนังสือจบชั้นของโรงเรียนนี้
ไม่แล้ว”

เด็กสาวคั้นปากอยากจะตอบว่า

‘ฝั่งนะตัวสูงกว่าหลวงปู่เสียอีก ไม่น่าจะว่าตัวแค่นี้เลยนี่คะ’

แต่ที่หล่อนตอบออกไปจริงๆ ก็เพียง

“ฝั่งอยากเรียนต่อคะ หลวงปู่ แต่พ่อก็ไม่ยอมให้เรียน” ตัวตสยตา
ไปค้อนพ่อเสียวงหนึ่งประกอบบท

“เออ สำมะคัญๆ เอ็งอยากเรียนอะไรวะนั่งหนู”

“ฝั่งอยากเรียนหมอคะ อยากรักษาคนเจ็บให้หาย เด็กๆ จะได้ไม่ต้อง
เป็นกำพ้อเหมือนฝั่งใจคะ” เด็กสาวตอบเสียงแจ้วๆ ดังเดิม ไม่ทันมีใครสังเกต
เห็นว่าในดวงตาดำมันสุกใสของหล่อนมีเงา น้ำตาแวววาวขึ้น

ใครๆ ก็ว่าฝั่งตัวน้อยนี้แก่นแก้วกระโตกกระเดก แข็งทั้งตัว แข็งทั้งใจ
แต่สำหรับเรื่องเกี่ยวกับแม่พิกุลของฝั่งแล้ว ไม่รู้ว่าความแข็งกระด้างจะละลาย

หายไปไหนหมด!

หลวงปู่หัวเราะเอื่อยๆ อีก

“สำมะคัญๆ” ท่านออกปากชม พลังหันไปทางกำนันสิงห์ “โงะกำนัน นิ่งฝั่งมันอยากเป็นหมอ ทำไมเอ็งไม่ให้มันเป็น”

“พุทธโธ่ ของมันเป็นกันได้ง่ายเมื่อไรครับ หลวงพ่อ” กำนันสิงห์หัวเราะเสียงหัวเราะ “อย่างเจ้าเส็งลูกเจ้าแกโรงเลื่อยปากคลอง นั้นเขาผู้ชายแท้ๆ มันยังสอบตกสองปีซ้อน ต้องออกมากลางคัน เสียเวลาไปเปล่าๆ ตั้งสองปี”

“โธ! พ่ออุตสาห์เอาตาเส็งมาเปรียบกับฝั่ง นั้นเขาเรียนหนังสือไม่เป็นทำสอบมศ. ๕ ก็ได้อย่างลูกผีลูกคน ที่สอบเข้าแพทย์ได้ก็เหมือนยังกับถูกลอตเตอรี่ แล้วจะไม่สอบตกทันทวนหรือจะ”

คำโต้เถียงแจ่มๆ ของลูกสาวคนเล็กทำให้กำนันตาชุ่น ขมวดคิ้วปราชัยมันก็แล้ว ไม่เห็นมันทำท่าจะสังเกตเห็น นีกราคาญเต็มทีจึงหันไปทางท่านสมภารเตือนว่า

“นิมนต์หลวงพ่อบรมน้ำมนต์เถอะครับ ท่านจะได้จำวัด”

มือสั้นๆ ของท่านสมภารชราหยาบไวยะยอมที่มีตรวมกันเป็นช่อซุบลงในบาตรน้ำมนต์ แล้วก็ยกขึ้นพรมยังอุบาสกอุบาสิกาที่หมอบกราบอยู่บนศาลากำนันและลูกสาวสองคนหมอบกราบอยู่แถวหน้าจึงเปียกมากกว่าคนอื่นหน่อย

สายน้ำฝิ่งเหลือบสายตาชำเลืองไปทางหญิงสาวซึ่งยังคงนั่งแอบอยู่ริมบันไดดั้งเดิม เห็นหล่อนกำลังยกมือพนมและหลับตาพริ้ม เมื่อหยาดน้ำมนต์ประพรมต้องกาย หล่อนก็ก้มลงกราบระลึกถึงพระพุทธคุณ

เด็กสาวหายใจสะท้อนด้วยไม่แน่ใจว่า คุณพระคุณเจ้าจะคุ้มครองหญิงผู้ประพฤติดีทั้งทางโลกย์และทางธรรมไปได้นานสักเพียงไร!

* * *

จันทร์เพ็ญเดือนสิบสอง ดวงกลมสีทองสุกปลั่งลอยเด่นอยู่กลางหาวท้องฟ้าเป็นสีนวลใสสะอาดปราศจากเมฆ แสงสีนวลสว่างของจันทร์เจ้าศาลงมายังผืนน้ำกว้างใหญ่สะท้อนประกายระยิบระยับจับตา แสงริบหรี่จากหิ้งห้อยฟุ้งใหญ่ที่จับอยู่ที่ต้นลำพูริมน้ำแทบจะปราศจากแสง เมื่อถูกข่มด้วยรัศมีเจ้าแห่ง

ดวงจันทร์

เรือบลำใหญ่มีคนนั่งมาเพียงสี่คน ลอยลำเรื่อย ๆ มาตามลำคลอง ผู้ที่นั่งคัดท้ายเรือคือนายไพล่ญาติผู้จรักของกำนันสิงห์ เป็นคนที่กำนันไว้ใจ ให้เป็นผู้คุมพาลูกสาวสองคนและเมียสาวอีกหนึ่งไปเที่ยวชมกระตังสวยๆ ที่เขา ลอยกันในงานลอยกระทงที่จัดขึ้นริมแม่น้ำฝั่งพระนคร

เด็กสาวผู้อ่อนอาวุโสที่สุดทำหน้าที่พายหัวเรือ สำหรับายและแม่เลี้ยง วยสาวของหล่อนนั่งกลางลำ มีกระตังรูปดอกบัวที่ต่างก็ซื้อเตรียมไว้ตั้งแต่ กลางวันวางอยู่ข้างตัว ในคลองคืนนี้คับคั่งไปด้วยเรือแพของหนุ่มๆ สาวๆ ที่ พากันออกเที่ยวลอยกระทงจนแควเรือกระทบกันอยู่บ่อยๆ เหตุนี้แหละที่ พ่อกำนันแกไม่อนุญาตให้เอาเรือหางยาวออกมาใช้ เพราะกลัวจะเกิดอุบัติเหตุ ขึ้น

“เฮ้ ไพล่ไปล่ เตาะควงสาวๆ ที่เดียวสามคนเที่ยวระอะ ขอแบ่งมาลำนี้นี้ ลักสองคนเป็นไร” เสียงแตกพร่าของเด็กหนุ่มรุ่นกระตังคนหนึ่งตะโกนมาจาก เรือบลำอีกลำหนึ่งที่พายอยู่ริมฝั่งคลองด้านโน้น

นายไพล่ตะโกนด่าออกไปคำหนึ่ง เสียงนั้นก็เงียบลงแต่มีเสียงเฮฮาครึก ครื้นดังขึ้นแทน

“ใครนะ อาไปล่” สำหรับายถามพลางชะเง้อมอง เพราะในคลองตอนนั้น ค่อนข้างมืดด้วยต้นจิกใหญ่แผ่กิ่งก้านสาขาบังแสงจันทร์เสียหมด มีแต่แสง ระยิบระยับจากเทียนดวงน้อยๆ ที่เสียบอยู่ในกระตังที่ลอยตามน้ำมาเท่านั้น

“จำเสียงมันไม่ได้ ช่างหัวมันเหอะ หลานเอ๊ย อย่าไปเอาใจใส่” นาย ไพล่ตอบอย่างไม่ใส่ใจ

แต่สำหรับายยังคงเอาใจใส่อยู่ เพราะหล่อนยังสาว และสวย เป็น ธรรมชาติอยู่เองที่หล่อนจะมีความสนใจผู้ชายพายเรืออยู่บ้าง แต่พวกผู้ชาย ต่างหากที่ไม่กล้าแสดงความสนใจต่อสำหรับายให้เป็นที่เปิดเผยนัก เพราะ เป็นที่รู้ทั่วกันตลอดหัวบ้านท้ายบ้านว่า ไอ้หนุ่มหน้าไหนก็ตามที่อวดดีมา เกาะเกาะลูกสาวแก จะต้องกลายเป็นผีฟ้าท้องร้องภายในสามวันเจ็ดวัน!

เหตุนี้เองที่สำหรับายยังคงเป็นสาวโสดมาจนถึงอายุยี่สิบ อันที่จริง เมื่อ

ปีกลายนี้เอง เสียเจ้าของโรงน้ำแข็งก็ได้ส่งเจ้าแก้วมาขอถูกลาบางมดดอกนี้ให้ กับลูกชายของแก ใครๆ ก็คิดว่ากำนันสิงห์จะต้องยกลูกสาวให้ เพราะลูกชาย เสียนั้นเพิ่งกลับจากฟิลิปปินส์สดๆ ร้อนๆ ทั้งโก้ ทั้งหู ทั้งรวย สาหร่าย คนสวยจะไปหาคู่ที่ดีกว่านี้ได้ที่ไหน?

แต่ชาวบ้านแฉวนั้นก็ต้องตะลึงงัน เพราะกำนันสิงห์แก่ปฏิเสธรสหวาน-ทองของเสียโรงน้ำแข็งอย่างไม่มีเยื่อใย เหตุผลของแกก็คือ ลูกชายเสียนั้นมีแต่เงินแต่ไม่มีอิทธิพล!

“เงินนะ ไม่สำคัญหรอกเว้ย” กำนันแกเปรยให้เข้าหูชาวบ้านอยู่บ่อยๆ “กูมีเงินไม่รู้จะเอาไปเก็บไว้ที่ไหน มีใครกล้ามาปล้นกูมั่งมัย เพราะอะไร ไม่ใช่ เพราะกูมีอิทธิพลหรืออะไร?”

นายไปเองรู้จักใจกำนัน ผู้เป็นทั้งญาติและทั้งนายของแกดีกว่าใครๆ แกจึงเฝ้าป้องกันแม่สาหร่ายหลานสาวคนโตของแกมิให้มีโอกาสใกล้ชิดกับ ไอ้หนุ่มคนไหนได้ เพราะแกรู้ว่าตราบโตที่พ่อกำนันสิงห์ยังใฝ่ฝันถึงลูกเขยผู้มี อิทธิพลของแกอยู่ตราบนั้นแม่สาหร่ายจะไม่มัววันได้มีอิสระในเรื่องรัก ถึงเจ้า สายน้ำผึ้งที่กำลังเติบโตเป็นสาวขึ้นมานี้ก็เหมือนกัน

สาหร่ายสะกิดแขนน้องสาวเบาๆ กระซิบถามไม่ให้คนถือท้ายได้ยิน

“ใครนะ ผึ้ง จำได้ไหม?”

“หือ ใครทำไม พี่สาหร่าย” เด็กสาวเหลียวมาพลงยกพายขึ้นหน้าผาดัก

“ฮือ! ก็คนที่ตะโกนยั่วอาไปลงเมื่อคืนนี่ซี ไม่ได้ยินหรือ?...นั่นไง ที่นั่ง อยู่ในเรือลำโน้น ลำที่มีแต่ผู้ชายทั้งลำนั่นนะ”

น้องสาวเหลือบมองไปยังหน้าทะเลันๆ ที่เห็นยิงฟันขาวอยู่ทางโน้น โดยไม่อาจวาดหัวเรือให้ใกล้เข้ามาได้ เพราะยังมีเรืออีกสองสามลำขวางอยู่ และ นายไปลงก็มีความสามารถในการคัดท้ายให้เรือแล่นแซงเรือลำอื่นไปจนมีเรือ ขวางกลางระหว่างลำนี้กับลำโน้นได้ตลอดเวลา

“อ้อ พวกนักเรียนช่างกลที่มาอาศัยหลวงปู่อยู่ไกลละ ทะเลยุ่งร้ายทั้งนั้นเลย พี่สาหร่ายอย่าไปมองมัน” สายน้ำผึ้งนวดหน้าปรางพี่สาว แล้วก็สะบัดหน้า

กลับมาเสียอย่างปราศจากความแสบ

“เอ๊ะ กลิ่นดอกอะไรลอยมาตามลม...” เสียงยียวนลอยมาอีก

เสียงสูดจมูกฟัดฟาดอย่างจงใจจะให้ได้ยินมาถึงลำนี้

“อ้อ...รู้แล้ว กลิ่นดอกสายน้ำผึ้งนะเอง หอมหวานทวนลมมาแต่ไหน
ก็ไม่รู้”

“หอมอะไรได้ กลิ่นตุยตุยพิลึก ฮึๆ...”

“ไม่เหมือนกลิ่นสาหร่าย...”

“เฮ้ยๆ สาหร่ายอะไระมีกลิ่น?”

“อ้าว ไม่เชื่อก็ลองดมดูซี...” มีเสียงสูดจมูกฟุดฟิดประกอบบอีก

นายไปล้วยคงพายเรือเรื่อยไปอย่างใจเย็น เพราะแก้วว่ายังไปรับฟังคำ
เคาะแคะเหล่านั้นก็ยิ่งเท่ากับเปิดช่องให้พวกหนุ่มๆ มีโอกาสใกล้ชิดสาวๆ ใน
ความรับผิดชอบของแกยิ่งขึ้น

แต่สายน้ำผึ้งทนไม่ไหว หล่อนยกพายขึ้นจากน้ำ แล้วก็หันมาส่งเสียง
แจ้วๆ ขึ้นกับพี่สาวบ้าง

“พี่หร่ายจะ ช่วยมองๆ สิ แกวนี่มีผักตบมั่งไหม?” เน้นเสียงตรงคำ
ว่า ‘ตบ’ ชัดเจน

เสียงจากเรือลำโน้นเงยบลง ทำจะกำลังสำเนียงกว่าสาวเจ้าทางนี้ จะ
มีปฏิกริยาอย่างไรหรือไม่กระมัง

“จะเอาผักตบไปทำไมนะ ผึ้ง” พี่สาวถามอย่างพาซื่อ

“เห็นเขาวัวกินแก้วโรคปากคั้นนี่จะ คนปากคั้นเป็นตำแยนะ ถ้ากินผักตบ
ไม่หายคั้นละก็ เห็นจะต้องให้กินปลาตีนถอนพิษ!”

เสียงตอบแจ้วๆ ของเด็กสาว ทำให้พี่สาวอดหัวเราะไม่ได้ เสียงยียวน
จากเรือลำโน้นก็เลยเงียบหายไป แต่ก็เสียงหัวเราะคิกๆ คักๆ ดังขึ้นแทน นาย
ไปล้วยเองก็อดยิ้มไม่ได้

“แม่ผึ้งนี่ปากคอมันร้ายจริง มิเสียแรงเป็นลูกกำนันสิงห์!”

สาหร่ายเหลียวมองหน้าหญิงสาวอีกผู้หญิงซึ่งนั่งเงียบไม่ปริปากอยู่ที่
กระทงหลังหน้าคนถือท้าย

“ไฉนจะ พี่ผาด นั่งเยียบเขี้ยว เป็นอะไรไปหรือเปล่า?”

ผาดซึ่งกำลังกวาดตามองหาอะไรอยู่ สะดุ้งสุดตัวเหลียวมามองหน้า
คนถาม

“ว่าอะไรจะ สาหร่าย”

สาหร่ายหัวเราะคิกๆ ชันคนใจลอย ขณะที่แม่สาวน้อยคนที่นั่งพายหัว
พลอยใจเด่นไม่เป็นสำ เมื่อนึกถึงแผนของแม่เลี้ยงสาวและซู้รักของหล่อน

‘เออ อยากรู้ว่าพี่ผาดแกจะกล้าแะขึ้นฝั่งใหม่เมื่อแกก็รู้ว่าเรารู้เรื่อง
ของแก เอ หรือแกไม่เห็นว่าเราจะไต่ยิ่นที่แกนัดพบกับแฟน?’

สาหร่ายตอบคำถามของแม่เลี้ยงว่า

“ถามว่า...พี่ผาดเป็นอะไรไปหรือเปล่า?”

“เปล่านี้...เอ๊ย...เป็น...” กระหืดกระหอบแก้คำตอบของตน
เพราะเพิ่งนึกขึ้นได้ว่าถึงอย่างไรก็ต้องพยายามขึ้นฝั่งให้ได้เพื่อพบซู้รักตาม
นัด ไม่อย่างนั้นเขาอาจจะน้อยใจ แล้วเลยพาลเลิกรักหล่อนเสีย ถึงแม้
สายน้ำฝั่งจะใจร้ายเอาเรื่องไปฟ้องพ่อกำนันก็สุดแต่เวรแต่กรรมเกิด ไม่มีทาง
เลือกแล้วจริงๆ!

โน่นแน่ะ ที่นัดหมาย...แสงไฟฟ้าสว่างไสวอยู่ที่ป้ายชื่อหน้าโรงเลื่อย
จักรฮั่วล้งทางฝั่งขวามือ ถ้าหล่อนไม่ขอแะขึ้นฝั่งเสียเดี๋ยวนี้ ก็เห็นจะมีหวังว่า
ซู้รักคนใจน้อยของหล่อนจะโกรธจนไม่ยอมมองหน้าแน่ๆ

“ฉัน...ฉันปวดท้องจะ สาหร่าย เห็นจะไปเที่ยวไม่ไหวแล้วละ”

“อ้าว ตายจริง ปวดท้องเป็นอะไร ท้องเสียรีเปล่า?” สาหร่ายตกใจ
เพราะตามปกติแม่ผาดเป็นคนแข็งแรง ไม่เคยปวดหัวตัวร้อนกับใครง่ายๆ

นายไปลก็พลอยตกใจไปด้วย

“ไฉนจะผาดมันปวดยังไง กินอะไรเข้าไปมั่งเมื่อเย็น?”

“เออ...ฉันไม่ได้เป็นอะไรมากหรอก จะขอแะขึ้นไปเข้าส้วมบ้านเถ้าแก่
หน่อยเท่านั้น” ผาดกระซิบเสียงแผ่วกับสาหร่าย

“อ้อ” สาหร่ายหัวเราะออกมาได้ “พี่ผาดพูดเสียตกใจ เอาซี...อาไป
จะ เหหัวเรือเข้าท่าหน่อยจะ พี่ผาดแกจะถ่ายทุกข์”

นายไปล่หัวเราะหึๆ ไม่เสริมว่าอะไรเพราะกลัวแม่ผาดจะอาย สายน้ำผึ้งคนเดียวนั่งเงยบกริบมือเย็นเฉียบขณะที่จำใจวาดหัวเรือเข้าเทียบท่าให้โดยดีสำหรับรายซึ่งช่วยส่งมือให้ผาดเกาะเมื่อจะขึ้นบันไดท่าหน้าโรงเลื่อย ทักขึ้นว่า

“อ๊วย! มือพี่ผาดเย็นเป็นน้ำแข็งเชียว จะเป็นลมระอะเปล่า?”

“ฝั่งขึ้นไปเป็นเพื่อนก็ได้”

“อ๊วย! ไม่ต้องจ๊ะ” ผาดรีบปฏิเสธเสียงสั้น “ไปเที่ยวกันให้สนุกเหอะเดี๋ยวฉันเสร็จธุระแล้วจะอาศัยเรือใครเขากลับบ้านเองแหละ”

“อ้าว แล้วไม่ไปลอยกระทงด้วยกันระอะ?” สำหรับหน้าตื่น

“ไม่ไปละ ท้องไม่ดีเสียแล้ว ถึงไปก็คงไม่สนุก” ผาดว่า พลังผลักหัวเรือออกจากท่าทันที “ฝากลอยกระทงให้ด้วยนะจ๊ะ สำหรับราย”

สายน้ำผึ้งใจเต้นเป็นตึกกลอง เหลียวหน้าล่อกแล่กมองทางโน้นทางนี้ใจหวังว่าพ่อกำนันสิงห์ของหล่อนอาจจะเกิดมีธุระนั่งเรือผ่านมาทางนั้นและเผชิญได้เห็นเมียสาวคนโปรดของแกกับซู้รักของหล่อนพรา้พลอดรักกันอยู่พอดี!

พอเรือแล่นออกถึงปากคลอง ความคับคั่งจ่อแจก็คลายลง เพราะเรือแต่ละลำต่างก็แยกย้ายกันไปคนละทิศละทาง ที่ริมฝั่งแม่น้ำปากพระนคร จุดไฟสว่างไสวเพราะกำลังมีงานประกวดกระทงของสถานที่ราชการและองค์การต่างๆ กระทงประกวดจัดเป็นรูปแปลกๆ สวยงาม มีขนาดใหญ่เท่าเรือ ทั้งลำที่เดี่ยว แสงไฟที่ประดับประดากระทงขนาดมหึมาเหล่านั้นยิ่งยั่วใจสำหรับยให้อยากเห็นใกล้ๆ หนักขึ้น

“เร็วเข้าเถอะจะ อาไป! เขาเริ่มลอยกระทงกันแล้วละ ขึ้นช้าจะอดดู”

“นั่นแม่ห่วยคิดจะแหวกเรือเข้าไปดูถึงต้นตอเที่ยวเรือ มันจะไม่ไหวมั้ง ดูซิ... โหน่ เรือล่อมอยู่ที่ชั้นต่อกี่ชั้น?” นายไปล์ท้วง

สายน้ำฝั่งชะเง้อคอมองไปยังเรือลำเล็กลำน้อยที่บรรทุกคนเต็มลำเห็นหัวคนดำๆ เป็นแพอยู่กลางน้ำใกล้ฝั่งพระนครอย่างท้อใจ เพราะรู้ว่าเรือที่มาจอดลอยลำดูกระทงประกวดนั้น ต่างคนต่างก็ต้องการจะเข้าไปให้ใกล้ที่สุดที่จะทำได้ เรือของใครมาทีหลังก็ต้องอยู่วงนอก ไม่มีหวังที่จะแหวกทางเข้าถึงวงในได้

“โอย! เห็นท่าจะไม่ไหวละอาไป! เราไปตักดูท้ายน้ำดีกว่า ไม่ต้องแย่งกับใครๆ”

สำหรับรายค้อนให้วงหนึ่ง

“แหม ทียังงี้ละทำสนิมสร้อย ทุกทีก็เห็นแกตัวนั้นแหละ ชอบแหวกคนเข้าไปกลางวง”

“อ้าว ลำพังตัวฝั่ง ฝั่งก็อยากแหวกเหมือนกันแหละ นี่เห็นพี่สำหรับมาด้วย อะไรนิดอะไรหน่อยก็วิว้าต เดี่ยวพวกนักเลงมันหมั่นไส้ แกล้งกระแซะให้เรือล่อมเก๊ะเสริ้จกันเท่านั้น มีอย่างเรอะมาทีหลังแต่จะแหวกเข้าข้างใน ใครเขาจะยอม!”

“ถึงไม่แหวกก็เอาแค่ชะงื่ออยู่ข้างหลังเขาก็ยังดี นี่ใจคอจะพวยไปถึงท้ายน้ำโน้น กว่าจะได้เห็นกระทงก็พอดีแหวนหลุด”

“หลุดก็แหวนของอาไปกลับกับแหวนฝั่งละน่า ถนอมแหวนของพี่ห่วยไว้ให้ดีกว่าแล้วกัน” น้องสาวย่นไห้อย่างไม่ลดละ

นายไปล้จุกปากให้อย่างรำคาญใจ

“ว่า เด็กสองคนนี่ยังงៃไว้ย มาเที่ยวก็ยงทะเลาะกันเดี๋ยวลอยพากลับบ้านไม่ต้องดูมันละ กระทงกระทงแท้!”

สายน้ำฝั่งหัวเราะเสียงใส

“อาไปล้โมโหแล้ว? แหม นิ่งอาบแสงจันทร์นวลสว่างยงงี้ ไม่น่ามีโมโหเลยนี่จะ ลมก็เย็น เดือนก็จ้า น่าร้องเพลงจ้ง”

“อย่าเลยย่ะ ฉันขี้เกียจจุกหู” สาหร่ายแกล้งขัดคอด้วยความหมั่นไส้ น้องสาว เพราะคืนนี้หล่อนสู้อุตสาห์แต่งตัวสะสวยด้วยชุดใหม่สีชมพูทั้งชุด ผมนริก็เกล้ามวยไว้งดงาม เสียบดอกกุหลาบถึงสามสี หัวใจจะได้วอดโถมของหล่อนในหมู่คนมากย ให้พวกผู้ชายทั้งหลายทอดถอนใจใหญ่ไปตามย กัน แต่แล้วก็มาถูกแม่ น้องสาวตัวร้ายของหล่อนขัดคอเสีย แม้จะไม่ได้แกล้งก็เหมือนแกล้ง มีอย่างริ จะไปดูกระทงถึงท้ายน้ำโน้น คนก็บางตา มีเรืออยู่สามสี่ลำเท่านั้น จะมีใครได้เห็นความงามของหล่อนสักก็คน?

ลมแม่น้ำพัดพลิ้วเย็นฉ่ำชื่น เรือลอยลำช้าๆ ปายหัวไปยังท้ายน้ำเพื่อหาช่องที่เรือบางตาพอที่จะมองดูกระทงประกวดได้ถนัด

เสียงเพลงอันไพเราะจากเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งลอยมาตามลม แหวกเสียงเครื่องยนต์จากเรือเมล์ที่แล่นมากลางแม่น้ำและเสียงสรวลเสจากฝูงคนในเรือที่รายล้อมชมกระทงอยู่แถวใกล้ท่าราชนาวิ

“เอ๊ะ ใครได้ยินเพลงม้ง?” สายน้ำฝั่งอุทานเหลียวมองไปรอบๆ พลงเงี่ยหูฟังเสียงเพลงที่ดังแว่วหวานมาตามลม

แสงจันทร์ยามนั้นสว่างราวกับกลางวัน สายตาของเด็กสาวจึงมองไปพบเรือบดอีกลำหนึ่งเข้าโดยไม่งยากเย็น เป็นเรือบดขนาดกลางมีคนนั่งเพียงสองคน จากการมองเพียงแวบเดียว ก็รู้ได้ว่า ทั้งสองคนที่นั่งอยู่ในเรือลำ